

75. అల్ ఫియామా (ప్రశ్నయం) సూరా

పరిచయం

ఈ సూరా మక్కా కాలానికి చెందినది. ఇందులో మొత్తం 40 ఆయతులు ఉన్నాయి. ఈ సూరా ప్రశ్నయం గురించి, ఆ రోజున మరణించిన వారు మళ్ళీ లేపబడడం గురించి, తీర్పుదినం గురించి, శిక్షాబహుమానాల గురించి బోధించింది. మరణించిన తర్వాత మళ్ళీ లేపబడడం అన్నది ఒక ట్రప్ ఎంతమాత్రం కాదని, అనివార్యంగా చోటుచేసుకునే సంఘటన అనీ ఈ సూరా హెచ్చరించింది. ప్రశ్నయం రోజు భయాందోళనలతో అందరూ కళ్ళు తేలవేస్తారు. చంద్రుడు కాంతివిహీనుడై పోతాడు. సూర్యచంద్రులు తమ కాంతిని కోల్పోతారు. తీర్పుదినాన ప్రతి ఒక్కరికి వారి కర్మల గురించి తెలియజేయడం జరుగుతుంది. ప్రతి ఒక్కరి నాలుక, కాళ్ళుచేతులు అవి చేసిన పనులకు సాక్ష్యం చెబుతాయి. మనిషిని ఒక వీర్యపు బిందువుతో పుట్టించిన అల్లాహ్ చనిపోయిన తర్వాత మళ్ళీ లేపి నిలబెట్టే శక్తిసామర్థ్యాలు ఉన్నవాడు.

75. అల్ ఫియామా సూరా

అవతరణ : మక్కు ఆయతులు : 40
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుదైన
అల్లహో పేరుతో

1 నేను ప్రశ్నయ దినంపై ప్రమాణం
చేస్తున్నాను.¹

2 ఇంకా నేను, తనను తాను నిందించు
కునే ఆత్మపై ప్రమాణం చేస్తున్నాను.²

3 ఏమిటి, మానవుడు మేమతని ఎము
కలను కూర్చులేమని అనుకుంటున్నాడా?³

سُورَةُ الْقَيَامَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَا أَقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَامَةِ

دَلَّا أَقْسِمُ بِالنَّفِينَ اللَّوَامَةِ

أَيْسَابُ الْإِلَاسَانِ أَكْنَتْ جَمْعَ عِظَامَهُ

- ‘లా ఉభ్యోము’ (لَا أَقْسِمُ) అనే పదంలో ‘లా’ అదనంగా ఉంది. ఇది అరబీ భాషలోని విశిష్టత. కొంతమంది అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ ‘లా’ (లేదు) అన్న అక్షరం ద్వారా సత్యతీరస్మార్థుల ఆరోపణలు ఖండించబడ్డాయి. మరణానంతరం మరో జీవితం గీవితం లేదని సత్యతీరస్మార్థులు వాదించేవారు. వారి వాదనలకు సమాధానంగా, “మీరు చెప్పేది నిజం కాదు. నేను ప్రశ్నయదినం తోడుగా చెబుతున్నాను” అని అనటం జరిగింది. ప్రశ్నయదినంపై ప్రమాణం చేయడాన్నిబట్టి దాని ప్రాముఖ్యం, ఔన్నత్యం వెల్లడవుతోంది.
- ఈ ఆత్మ నింద లేక అంతర్భుద్ధనం మంచీ - చెడు రెండింటిపై కూడా జరుగుతుంది. మంచి విషయంలో ‘ఇంకా ఎందుకు చేసుకోలేదు?’ అని మనసు బాధపడుతుంది. చెడు విషయంలో ‘అయ్యా! ఈ చెడుకు ఎందుకు పాల్పడ్డానో?!?’ దాని జోలికి పోకుండా ఉంటే బాపుండేదే!’ అని మధనపడుతుంది. ఇహలోకంలో కూడా మనసున్న మనసుల, సజ్జనుల పరిస్థితి ఇలాగే ఉంటుంది. ఇక పరలోకం విషయానికి వస్తే - అక్కడ అందరి మనసులూ ఆత్మనింద చేసుకుంటూ ఉంటాయి. ‘నఘ్న లవ్వాము’ అంటే అంతర్భుద్ధనం చెందే మనసు, ఆత్మ నింద చేసుకునే మనసు, లోలోపలే పశ్చాత్తాపం చెందే మనసు అని అర్థం.
- ఇంతకు ముందు చేసిన ప్రమాణానికి సమాధానమిది. ఇక్కడ ‘మనిషి’ అంటే ప్రశ్నయ దినాన్ని తోసిపుచే అవిశ్వాసి, నాస్తికుడు అన్నమాట. దేవుడు మానవుని ఎముకలను కూర్చులేదన్న అతని ఆలోచన తప్ప. దేవుడు నిశ్చయంగా మానవుని ఎముకలను సమీకరిస్తాడు. ఇక్కడ ఎముకలను గురించి ప్రత్యేకంగా ప్రస్తావించటంలోని ఉధ్వేశం ఏమిటంటే ఎముకలే మానవుని ఆకృతికి కీలకమైనవి.

4 తప్పకుండా కూర్చుగలము. మేమతని వ్రేళ్ కొనలను సయితం (యథాతథంగా) తీర్చిదిద్దగలం.⁴

5 ఈ మానవుడైతే ఇకమీదట కూడా దురంతాలకు పాల్పడదలుస్తున్నాడు.⁵

6 “ఇంతకీ ప్రకయ దినం ఎప్పుడు?”⁶ అని అడుగుతున్నాడు.

7 చూపు చెదిరిపోయినప్పుడు...⁷

8 చంద్రుడు కాంతిహీనుడైపోయి నప్పుడు...⁸

9 సూర్య చంద్రులు కలిపివేయబడి నప్పుడు...⁹

بَلٌ قِدِّرِيْنَ عَلَىٰ أَنْ تُسَوِّيَ بَكَانَةً ⑥

بَلٌ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ أَمَامَةً ⑦

يَسْأَلُ أَيَّانَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ⑧

فَإِذَا أَبْرَقَ الْبَصَرُ ⑨

وَخَسَفَ الْعَمَرُ ⑩

وَجْهَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ ⑪

4. ‘బనాన్’ అంటే మనిషి కాళ్లు చేతులపై గల కీళ్లు, కణపులు, గోళ్లు, సూక్ష్మతీసూక్ష్మ నరాలు, అతి పలుచని బొమికలతో కూడుకున్న శరీరభాగాలు. ఈ సూక్ష్మవస్తువులను సయితం మేము సరిగ్గా అతికినట్టే సవరించగలిగినపుడు పెద్ద పెద్ద శరీరభాగాలను జోడించటం ఏమంత కష్టమైనపని?
5. అంటే—ప్రకయదినంగానీ, మరణానంతర జీవితంగానీ లేవన్న ధీమాతో నిరాఘాటంగా పాపకార్యాలు చేస్తూ పోతాడు. సత్యాన్ని తిరస్కరిస్తూనే ఉంటాడు.
6. దుపురులపై పశ్చాత్తాపంచెందే ఉద్దేశంతో వాడు ఈ ప్రత్య వేయటంలేదు. వేళాకోశంగా మాత్రమే అడుగుతున్నాడు. రానున్న వాక్యంలో దేవుడు ప్రకయదినం రాకను గురించి వివరించాడు.
7. బిత్తరపోయినప్పుడు, భయకంపితులైనపుడు చూపులు ఎలా ఉంటాయో అలా ఆ రోజు ఉంటాయి. పైగా ప్రాణం పోయే సమయంలో మనిషి కనుగొఱ్లు ఎలా తేలవేస్తాడో ఆ రోజు అలాగే తేలవేస్తాడు.
8. సాధారణంగా చంద్రుడికి గ్రహణం పట్టినప్పుడు అది కాంతిహీనమై పోతుంది. గ్రహణం వీడిన తరువాత చంద్రుడు కాంతిని చిందిస్తాడు. కాని ప్రకయ దినాన చంద్రుడు ఒకసారి కాంతిహీనుడయ్యాక మళ్లీ కాంతి తిరిగిరాదు.
9. అంటే - సూర్యుడు, చంద్రుడు కాంతి విహీనులై ఉన్న స్థితిలో ఒకచోట చేర్చబడతాయి. చంద్రుని మాదిరిగానే సూర్యుని వెలుతురు కూడా అంతరించిపోతుంది.

10 ఆ రోజు మానవుడు, “నేనెక్కడికి పారి పోను?” అంటాడు. ¹⁰

11 లేదు. ఎక్కడా ఏ ఆశ్రయమూ లేదు. ¹¹

12 ఆ రోజు నీ ప్రభువు వద్దనే స్థాన ముంటుంది. ¹²

13 ఆ రోజు మనిషికి, తానేం ముందుకు పంపాడో, మరేం వెనుక వది లాడో తెలుపబడుతుంది. ¹³

14 మానవుడు తనకు వ్యతిరేకంగా తానే సాక్షిగా ఉంటాడు. ¹⁴

15 (తన దుష్పర్యులను కప్పిపుచ్చుకోవ టానికి) ఎన్ని సంజాయిషీలు ఇచ్చుకున్న పుటికీను. ¹⁵

يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِنَ أَيْنَ الْمَغْتَرُ

كَلَّا لَا لَوْزَرُ

إِلَى رَيْثَ يَوْمَئِنَ الْمُسْتَقْرُ

يُنَبَّهُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِنَ بِمَا قَدَّمَ وَآخَرَ

بَلِ الْإِنْسَانُ عَلَى نَفْسِهِ بَصِيرَةٌ

وَلَوْلَا لَقِيَ مَعَاذِيرَكَ

10. ఈ విపత్తర పరిణామాలు సంభవించగానే మానవుడు దేవుని నుండి పారిపోదలుస్తాడు లేదా నరకయాతన నుండి పారిపోదలుస్తాడు. కాని ఆ సమయంలో పారిపోయే దారేదీ ఉండదు.
11. ఆ రోజు మనిషి ఆశ్రయం పొందడానికి ఏ పర్వత గుహగానీ, మరే సురక్షిత స్థావరం గానీ ఉండదు. ‘పజర’ (وَزَر) అంటే కొండ లేక కోట అని అర్థం.
12. అయిన అక్కడ దాసుల మధ్య న్యాయ విచారణ జరిపి తీర్పు ఇస్తాడు. దేవుని ఈ ధర్మాసునం నుండి పారిపోయి దాక్కుసే చోటు ఏదీ ఆనాడు మనిషికి దొరకదు.
13. ఆనాడు మనిషికి అతని కర్మలన్నీ తెలియపరచబడతాయి. ముందు వెనుకా చేసిన దంతా, చిన్నా-పెద్దా ప్రతిదీ అతని ముందు పెట్టబడుతుంది. (కహాఫ్ సూరా-29).
14. ఎందుకంటే, స్వయంగా అతని కాళ్ల చేతులు, కళ్ల నోరు తదితర శరీరావయవాలు అతనికి వ్యతిరేకంగా సాక్ష్యం ఇస్తాయి. లేదా తన లోపాలేమిటో మనిషికి స్వయంగా తెలుసు.
15. ఆ రోజు మనిషి, కాదు కూడదు అని ఎంతగా వాదించినా, మరెంతగా మొత్తుకున్నా, ఎన్నిసాకులు చెప్పుకున్నా అపి అతనికి ఎంతమాత్రం ప్రయోజనకరం కాలేవు. ఆ సాకుల వల్ల అతని మనస్సాక్షి కూడా తృప్తిచెందదు.

16 (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు ఖుర్జాన్ ను తొందరగా కంరస్తం చేసుకోవటానికి నీ నాలుకను వేగంగా కదిలించకు. ¹⁶

17 దాన్ని సమకూర్చే, (నీచేత) పారా యణం చేయించే బాధ్యత మాది. ¹⁷

18 కాబట్టి మేము దానిని పరించాక, నువ్వు దాని పరనాన్ని అనుసరించు. ¹⁸

19 మరి దానిని విడమరచి చెప్పే బాధ్యత కూడా మాపైనే ఉంది. ¹⁹

لَا تَحْرِكْ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ
۱۶

إِنَّ عَلَيْنَا جَمِيعَهُ وَقُرْآنَهُ
۱۷

فَلَادَأَ قُرْآنَهُ فَاتَّئِعْ قُرْآنَهُ
۱۸

لَمَّا رَأَيْنَاهُ عَلَيْنَا بَيَانَهُ
۱۹

16. దైవదూత జిటీల్ (అలైహిసులాం) దైవవాణిని తెచ్చినప్పుడు, దైవప్రవక్త (స) దాన్ని కంరస్తం చేసుకోవటానికి వేగిరపడేవారు. ఏ వాక్యాన్నయినా మరచిపోతానేమోనన్న భయంతో ఆయన (స) తొందరపడేవారు. దైవదూత వినిపించే వాక్యాలను కంరస్తం చేసుకోవటంలో కంగారు పడవద్దని దేవుడు తన ప్రవక్తకు తాకీదు చేశాడు (సహీహ్ బుఫారీ - అల్ భియామ సూరా వ్యాఖ్యానం). ఈ విషయం ఇంతకుముందు కూడా ప్రస్తావకు వచ్చింది. ఉదా : “(ఓ ప్రవక్తా!) నీ వైపు పంబండిన వహీ (అప్పజెప్పటం) పూర్తి కానంతవరకు నువ్వు ఖుర్జాన్ చదవటంలో తొందరపడకు” (తాహో - 114). ఈ ఆదేశం వచ్చిన తరువాత ఆయన (సాలసం) దైవవాణిని చాలా ప్రశాంతంగా వినేవారు.

17. అంటే - నీ మనోఫలకంపై ఈ ఖుర్జాన్ సూరాలన్నింటినీ ముద్దించే, ఆపైన నీ నోట దానిని అప్పజెప్పించే బాధ్యత మాది. ఈ ఖుర్జాన్లోని ఏ ఒక్క భాగాన్ని కూడా నీవు మరువటంగానీ, మరపింపజేయటంగానీ జరగదు.

18. అంటే - మా దూత జిబ్రిల్ ద్వారా ఈ వాణి (వహీ)ని మేము నీకు వినిపించిన మీదట...

19. అంటే - దీని ఆదేశాలను, నిషిధ్యంశాలను ప్రజలకు చదివి వినిపించు. ఈ ఆదేశాలను నీవు స్వయంగా ఆచరించి, నీ అనుయాయుల ముందు ఆదర్శాన్ని నెలకొల్చు.

20. అంటే - కొన్ని సంకీష్టమైన విషయాలను విశదీకరించే, ధర్మాధర్మాలను విడమరచి చెప్పే బాధ్యత కూడా మాదే. దీన్నిబట్టి విదితమయ్యేదేమిటంటే దైవప్రవక్త (స) దివ్య ఖుర్జాన్లోని వివిధ అంశాలకు చెప్పిన తప్పీళ్ళే హదీసులనబడతాయి. ఈ హదీసులు కూడా దేవుని తరఫున ఇవ్వబడిన సంకేతాలే. కాబట్టి హదీసులను కూడా ఖుర్జాన్ మాదిరిగానే శిరసావహించాలి.

20 ఎన్నడికీ కాదు. మీరసలు తొందరగా లభించేదాని (ప్రపంచం)పై మోజు పడుతున్నారు.

21 పరలోకాన్ని మాత్రం వదలిపెడుతున్నారు.²¹

22 ఆ రోజు ఎన్నో ముఖాలు (ఆహ్లాద కరంగా) తాజాగా ఉంటాయి.

23 తమ ప్రభువు వైపు చూస్తూ ఉంటాయి.²²

24 ఆ రోజు మరెన్నో ముఖాలు ఉదాసీనం (కాంతిహీనం)గా ఉంటాయి.²³

25 తమ పట్ల నడ్డి విరిచే వ్యవహారం జరగనున్నదని ఆవి అనుకుంటూ ఉంటాయి.²⁴

26 అసంభవం.²⁵ (గుండెలోని) ప్రాణం గొంతు ప్రకృత్న గల ఎముక వరకూ చేరుకున్నప్పుడు,²⁶

21. అంటే - (ఓ అవిశ్వాసులారా!) మీరు పరలోకాన్ని ధిక్కరిస్తున్నారు. దేవుడు అవతరింపజేసిన ఆదేశాలను ఎదిరిస్తున్నారు. సత్యం పట్ల విముఖత చూపుతున్నారు. దీనంతటికీ కారణం మీరు ప్రాపంచిక వ్యామోహంలో పడిపోవటమే.

22. వెలిగిపోయే ఈ ముఖాలు విశ్వాసులవి. తమ సత్కరిణామం పట్ల హర్షాత్మిరేకంతో వారి ముఖాలు విప్పారుతాయి. వారి చెంపకెంపులు కాంతులీనుతూ ఉంటాయి. దానికితోడు దైవదర్శన భాగ్యం వల్ల వారి అనందానికి అవధులు ఉండవు.

23. ఇవి అవిశ్వాసుల ముఖాలు. దుఃఖం, అవమానభారంతో వారి ముఖాలు కళావిహీనం అవుతాయి.

24. అంటే - తమను నరకంలోనికి త్రోసివేయటం భాయం అని వారికి అర్ధమై పోతుంది.

25. అంటే - అవిశ్వాసులు అంతిమ దినాన్ని విశ్వసించటం అనేది జరగని పని.

26. ‘తరాఫీ’ అంటే కంతానికి అతి దగ్గరలో ఛాతీకి - భుజాలకు మధ్య ఉండే ఎముక (Collar Bone).

كَلَّابُنْ شَبَّوْنَ الْعَاجِلَةَ ⑩

وَتَدَرُونَ الْآخِرَةَ ⑪

وُجُوهُ يَوْمَئِنَاقِرَةٌ ⑫

إِلَى رَبِّهَا نَاطَرَةٌ ⑬

وَوْجُوهُ يَوْمَيْنَ بَارِسَرَةٌ ⑭

تَطْنُ أَنْ يَقْعَلْ بِهَا فَاقِرَةٌ ⑮

كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاتِي ⑯

27 “మంత్రించి నయం చేసే వాడెవడైనా ఉన్నాదా?”²⁷ అని అనబడినప్పుడు,

28 “పోయేకాలం వచ్చింద”న్న ²⁸ సంగతిని అతను తెలుసుకున్నప్పుడు,

29 ఒక పిక్క మరో పిక్కతో ఒడుసుకున్న ²⁹ ప్పుడు,

30 (ఈ మానవాత్మా!) ఈ రోజు నీవు నీ ప్రభువు వైపు సాగిపోవలసి ఉంటుంది.

31 వాడు సత్యాన్ని ధృవీకరించనూ లేదు, నమాజు చేయనూ లేదు. ³⁰

32 పైగా వాడు (సత్యాన్ని) ధిక్కరించాడు, వెను తిరిగిపోయాడు. ³¹

33 మిడిసిపడుతూ, తన ఇంటివారల వైపు వెళ్ళిపోయాడు. ³²

وَقَيْمَلَ مِنْ كَرَاقٍ ⑩

وَكَطْنَ أَكَهُ الْفِرَاقُ ⑪

وَالْقَتَ السَّائِ بِالسَّائِ ⑫

إِلَى رَيْكَ يَوْمَدِنِ الْمَسَائِ ⑬

فَلَامَدَنَ وَلَامَلَ ⑭

وَلَكِنْ كَذَبَ وَتَوَتَّ ⑮

كُشَّدَهَ إِلَى آهْلِهِ يَتَمَطَّلِي ⑯

27. అంటే మృత్యువతో పోరాదుతున్న మనిషి చుట్టూప్రక్కల చేరిన వారిలో మంత్రించి ప్రాణం పోకుండా ఆపే వారెవరైనా ఉన్నాడా? మరికొంతమంది అనువాదకులు ఇలా అనువదించారు: ఇతని ఆత్మను ఊర్ధ్వలోకాల్చోకి తీసుకుపోయేవారవరు? కారుణ్యమాతలా? లేక శిక్షించే దూతలా? రెండవ అనువాదమే సరైందని అనుకున్న ప్పుడు ఈ పలుకులు దైవదూతలవి అయి ఉంటాయి (ఫత్హమాల్ ఖదీర్).

28. అంటే గుండెలోని ప్రాణం గొంతుదాకా వచ్చిన వ్యక్తి ఇట్టే అర్థం చేసేసుకుంటాడు - ఆస్తిపాస్తులను, ఆలుబిడ్డులను వీడిపోవలసిన తరుణం ఆసన్నమైందని!

29. అంటే దీని అర్థం : మరణ సమయంలో రెండు కాళ్ళ కలసిపోవటం కావచ్చు. లేదా తెరలుతెరలుగా - నిరాఫూటంగా - వస్తూ ఉండే కష్టాలన్నది మరో అర్థం కావచ్చు. చాలామంది వ్యాఖ్యాతలు రెండవ అనువాదం వైపే మొగ్గుచూపారు. (ఫత్హమాల్ ఖదీర్).

30. అంటే, ఈ మానవుడు దైవప్రవక్త (స)ను, దివ్య ఖుర్జానెను త్రోసిపుచ్చాడు. నమాజు కూడా చేయలేదు.

31. దైవప్రవక్త (స)ను ఎదిరించటమేగాక, విశ్వాసం (ఈమాన్) పట్ల విముఖత చూపాడు.

32. ‘యతమత్తా’ (యత్మా) అంటే అహంకారంతో విరువీగుతూ, నిక్కుతూ ఇంటికెళ్ళి పోయాడు - తానేదో ఘనకార్యం సాధించినట్లుగా!

34 శోచనీయం. నీ వైఖరి కడు శోచనీయం.

35 మరి విచారకరం. నీ ధోరణి మిక్కిలి విచారకరం.³³

36 ఎమిటీ, తనను ఇట్టే వదలిపెట్టడం జరుగుతుందని మానవుడు అనుకుంటున్నాడా?³⁴

37 ఎమిటీ, అతను (ఒకప్పుడు, మాతృగర్భంలో) స్థలించబడిన చిక్కటి వీర్యచిందువుగా ఉండలేదా?

38 మరి అతను ఒక నెత్తుటి గడ్డగా మారాడు. తరువాత అల్లహ్ అతన్ని (దశను) మలిచాడు. ఆపైన అతన్ని తగు విధంగా తీర్చిదిద్దాడు.³⁵

39 మరి దాన్నుండి ఆడ మగలనే జంటలను చేశాడు.

40 ఇదంతా చేసినవాడు మృతులను బ్రతికించలేదా?³⁶

33. హెచ్చరికగా ఈ మాటలనబడ్డాయి. ఓ ధిక్కారీ! నువ్వు ఊహించని విపత్సర స్తుతిని దేవుడు నీపై తెచ్చిపెట్టగాక! అని దీని భావం.

34. అంటే - తనకు ఏ ఆజ్ఞా ఇవ్వబడదనీ, ఏ విషయం నుండి తాను ఆపబడననీ, తన నుండి లెక్క తీసుకోబడదని ఈ మనిషి అంచనా వేస్తున్నాడా?! లేక ఇతన్ని సమాధిలో ప్రశ్నించకుండా వదలివేయటం జరుగుతుందని, తనను తిరిగి బ్రతికించటం జరగదని తలపోస్తున్నాడా?

35. అంటే - అతన్ని అనేక దశలుగా మలిచాడు. నభశిఖ పర్యంతం అతన్ని తీర్చిదిద్దాడు. సంపూర్ణ మానవాకృతి ప్రసాదించిన పిదప అందులో ప్రాణం పోశాడు.

36. మనిషిని ఇన్ని దశలలో మలిచి ప్రాణం పోసినవాడు, చచ్చిన తరువాత తిరిగి బ్రతికించలేదా ఎమి?

أُولَئِكَ قَوْمٌ ۝

نَعَمْ أُولَئِكَ قَوْمٌ ۝

آيَ حَسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتَرَكَ سُدُّهُ ۝

أَلْمَ يَكُنْ نُطْفَةً مِنْ مَيْتَيْ يَمْنَى ۝

شَكَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَمَوْيَ ۝

فَجَعَلَ مِنْهُ الْزَوْجَيْنِ الدَّكَرَوَ الْأَثْنَيْ ۝

أَكِيسْ ذِلِكَ يَقِيرِ عَلَىٰ أَنْ يَحْمِيَ الْمَوْتَىٰ ۝

